

Dokumentation av rödspov

- häckningsframgång i
Svartåmyrningens
naturreservat 2015

Förord:

Länsstyrelsen Östergötland och Linköpings kommun har tillsammans finansierat dokumentation av fågelarten rödspov (*Limosa limosa*) i Svartåmyrnings naturreservat säsongen 2015, med fokus på häckningsframgång. Detta är en fortsättning på den dokumentation som gjordes 2014.

Svartåmyrningen är länets enda häckningslokal för rödspoven, samt är en av tolv ansvarsarter i Linköpings kommun.

Dokumentationen har genomförts med största möjliga hänsyn till fågellivet då det delvis har pågått under tiden för tillträdesförbud (1 april - 30 juni; tillstånd 512-2645-14).

Uppdraget har genomförts av Daniel Johansson, biologstudent vid Linköpings universitet.

Resultaten av dokumentationen presenteras på följande sidor.

Förhoppningsvis kan motsvarande studier kommande år ge svar på frågorna om och hur områdets ska skötas för att på bästa sett ge förutsättningar för bra häckningsresultat för bl a rödspoven i området.

Linköping 2016-01-11

Thomas Johansson
Naturvårdsförvaltare
Länsstyrelsen Östergötland

Anders Jörneskog
Kommunekolog
Linköpings kommun

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

**Linköpings
kommun**

Omslagsfoton:

Rödspovar - Daniel Johansson

Flygbild över Svartåmyrningen och rödspovsägg – Thomas Johansson

Dokumentation Rödspov i Svartåmynningen 2015

Dokumentation av antalet par/fåglar av arten Rödspov (*Limosa limosa*) i Svartåmynningens naturreservat säsongen 2015, med fokus på häckningsframgång.

För andra året i rad utförs 2015 en noggrann inventering av rödspovens häckningsframgång i Svartåmynningens naturreservat. Tidigt på säsongen såg det mycket lovande ut med 16 individer i reservatet. Av dessa kunde 6 revirhävdande par säkerställas. Tre par gav tidigt upp häckningen, men tre par lyckades få fram totalt 4 flygfärdiga ungar.

Adult rödspov, hane.

Inledning

Rödspoven har konstaterats häcka i Sverige sedan början av 1800-talet, då främst på Öland och Gotland. På senare år har den spritt sig och häckar regelbundet idag även i Skåne, Halland och Östergötland. De senaste 20 åren har Svartåmynningens naturreservat varit en årlig häckningslokal för rödspoven.

Rödspovspopulationen har under många år visat en nedåtgående trend och är idag klassificerad som akut hotad (CR) i Sverige och nära hotad (NT) internationellt. I Svartåmynningen verkar rödspovarna sakta men stabilt öka i antal, vilket gör det extra intressant att följa häckningen.

2014 utfördes en noggrann inventering av rödspovarnas häckningsframgång, resultatet blev 4 häckande par som fick fram totalt 4 flygfärdiga ungar. Även årets inventering har målsättningen att säkerställa antalet häckande par samt flygfärdiga ungar.

Habitatbeskrivning

Svartåmynningens naturreservat ligger vid sjön Roxens västra strand, strax norr om Linköping i Östergötland. Roxen är en eutrof slättsjö och strandängarna vid Svartåmynningen hyser ett rikt fågelliv. Något som särskiljer Svartåmynningen från många andra strandängar är "djupet" på själva ängen, åtminstone området söder om mynningen. Vilket innebär att det blir stora öppna ytor med kontinuerlig strandäng i samtliga väderstreck. Strandängarna är helt öppna med bara enstaka träd eller trädgrupper och hävdas av nötkreatur. Meandrande vattenstråk slingrar sig i de yttre delarna av reservatet, vilket ger en mosaikartad topografiskt struktur med varierande vegetation.

Metod

Det huvudsakliga arbetssättet var att på avstånd observera var de olika individerna håller till och vilka beteendemönster de uppvisar. Vid årets inventering har ett bo övervakats med åtelkamera (vid Nybroparkeringen). Besök i fågelskyddsområdet har gjorts med försiktighet vid väl valda tillfällen, dels för att sätta upp åtelkameran och dels för att kunna säkerställa antalet häckande par.

Inventeringen pågick från det att rödspovarna anlände i slutet av mars tills att ungfåglarna var flygfärdiga i slutet av juli.

Resultat

Häckande par – 6

Flygfärdiga föryngringar – 4 (2+1+1)

Under april och maj har 16 adulta individer noterats i Svartåmynningens naturreservat, det var dock fler hanar än honor. Sex häckande par har konstaterats. De som lyckades få fram ungar häckade vid Nybroparkeringen (två par) och Sättunaparkeringen (ett par). Övriga par hade vid månadsskiftet maj/juni avbrutit häckningarna och försvann kort därefter från reservatet. Det paret som var kameraövervakat fick fram en flygg unge, det andra paret vid Nybroparkeringen fick två flygga ungar och de vid Sättunaparkeringen fick en flygg unge.

Inga fåglar har ringmärkts i samband med årets inventering.

UOVISION-limosa

07.02.2015 08:25:37 17 009°C 048°F 408

Första och enda överlevande unge från den kameraövervakade häckningen. Den ena förälderns huvud syns sticka upp ur vegetationen. (Datumstämpel är en månad fel, bilden är tagen 2 juni 2015).

Diskussion

Vadare är hårt utsatta för predation, från till exempel kråka, pilgrimsfalk, mink, grävling och räv. Just räv har setts många gånger under årets inventering och vid tre tillfällen har en skabbinfekterad räv observerats. Skydds jakt på räv och kanske även andra predatorer skulle troligtvis gynna rödspoven och andra vadare i Svartåmyningen.

Vårens och försommarens kyliga väder kan ha påverkat utfallet. De tre paren som misslyckades gav upp tämligen tidigt, ungefär vid den tid som äggen borde kläckts. Generellt rör sig fler rovfåglar längre ut i reservatet, t ex sitter ofta havsörnar på bunkern eller torrakan utanför stora tornet. Det innebär att rödspovarna i närheten flyger upp för att varna nästan varje gång en havsörn födosöker eller flyger sig- Åtminstone mer frekvent än de rödspovar som lyckades med häckningen. Kanske hade äggen kylts ner för mycket och för snabbt när föräldrarna inte ruvade.

Med det sagt bör fyra föryngringar för andra året i rad ses som ett gott resultat. Det verkar onekligen som att metapopulationen i Svartåmyningen ökar (tidigare toppnotering är 13 adulta individer på våren), och ytterligare fyra föryngringar är bara positivt.

Daniel Johansson